

MAPA TERRORU

(początki kształtowania się aparatu represji)

BYDGOSZCZ

Danuta Kopińska-Kołowacik

1

W 1945 r., po wkroczeniu do Bydgoszczy wojsk radzieckich, w budynku przy pl. Wolności 1 ulokowano miejską siedzibę NKWD. W 1993 r. na murze kamienicy odsłonięto tablicę pamiątkową upamiętniającą więzionych tutaj Polaków.

Siedziba WUBP od 1945 do 1956 r.
Potem obiekt w użytkowaniu MO,
obecnie Komisariatu *Policej Bydgoszcz Śródmieście*.
Budynek ten pochodzi z pierwszej połowy XX w.
(w okresie II wojny światowej mieściła się tam siedziba Gestapo).

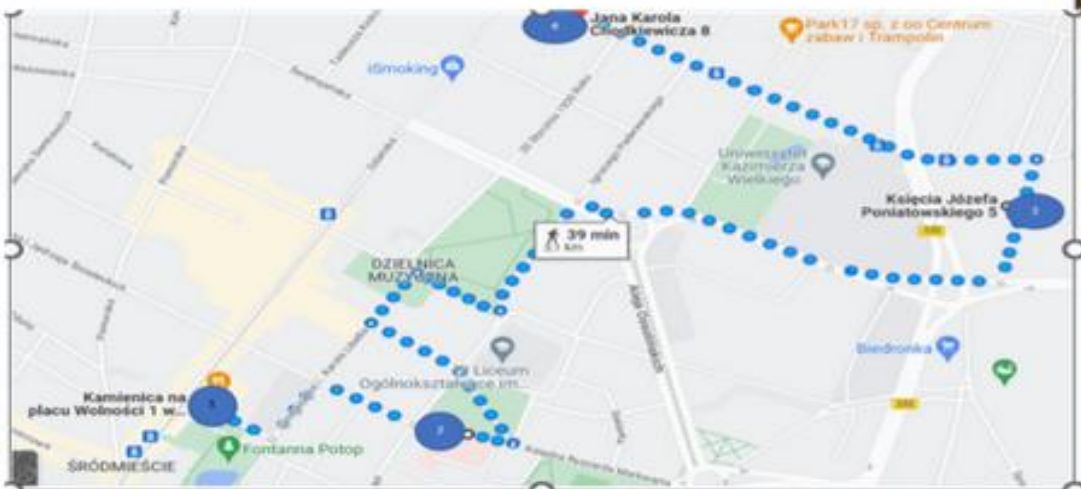

3

2

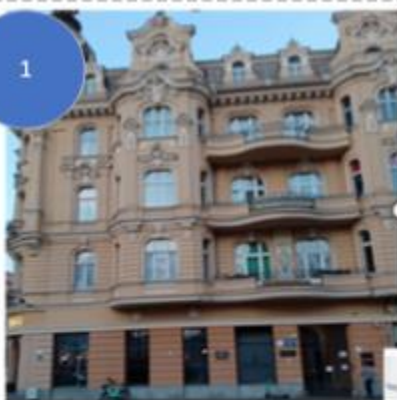
ul. Markwarta 4, pierwsza siedziba WUBP w Bydgoszczy w 1945 r. oraz Wydziału Więziennictwa w latach 1945-1947, od 1947 r. siedziba Wojewódzkiego Szpitala WUBP, od 1956 r. Wojewódzkiego Szpitala MSW od 2017 r. Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Bydgoszczy na ul. Markwarta 4-6 W piwnicy katowano i mordowano polskich patriotów, wśród nich był ppor. AK Leszek Biały (18.01.1919-3.03.1945)

4

Siedziba WUBP/WU ds. BP, ul. Chodkiewicza 8
W tym miejscu więziono i katowano żołnierzy podziemia niepodległościowego i mieszkańców województwa uznanych za wrogów ludu, wśród nich byli: Czesław Rządkosz i Antoni Kukawka

MAPA TERRORU BYDGOSZCZ
Danuta Kopińska-Kołowacik

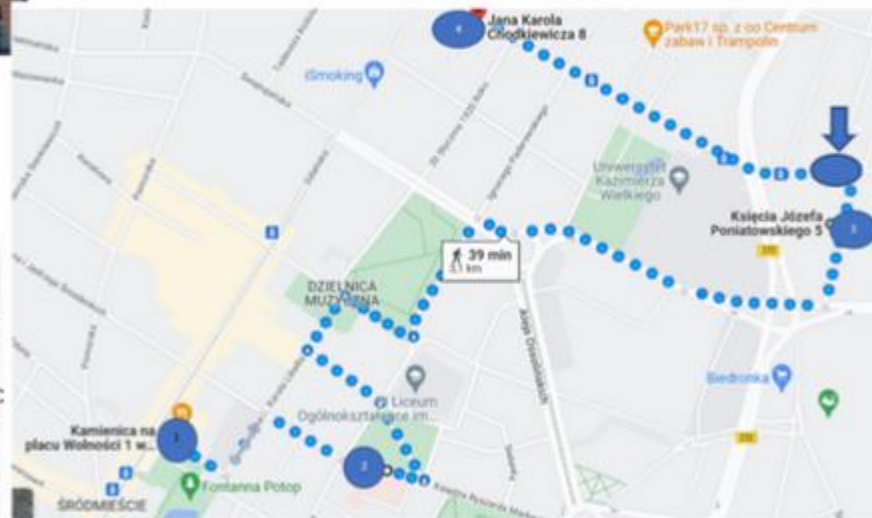

W 1945 r., po wkroczeniu do Bydgoszczy wojsk radzieckich, w budynku przy pl. Wolności 1 ulokowano miejską siedzibę NKWD. W 1993 r. na murze kamienicy odsłonięto tablicę pamiątkową upamiętniającą więzionych tutaj Polaków.

Siedziba WUBP od 1945 do 1956 r. Potem obiekt w użytkowaniu MO, obecnie Komisariatu *Policji Bydgoszcz Śródmieście*. Budynek ten pochodzi z pierwszej połowy XX w. (w okresie II wojny światowej mieściła się tam siedziba Gestapo).

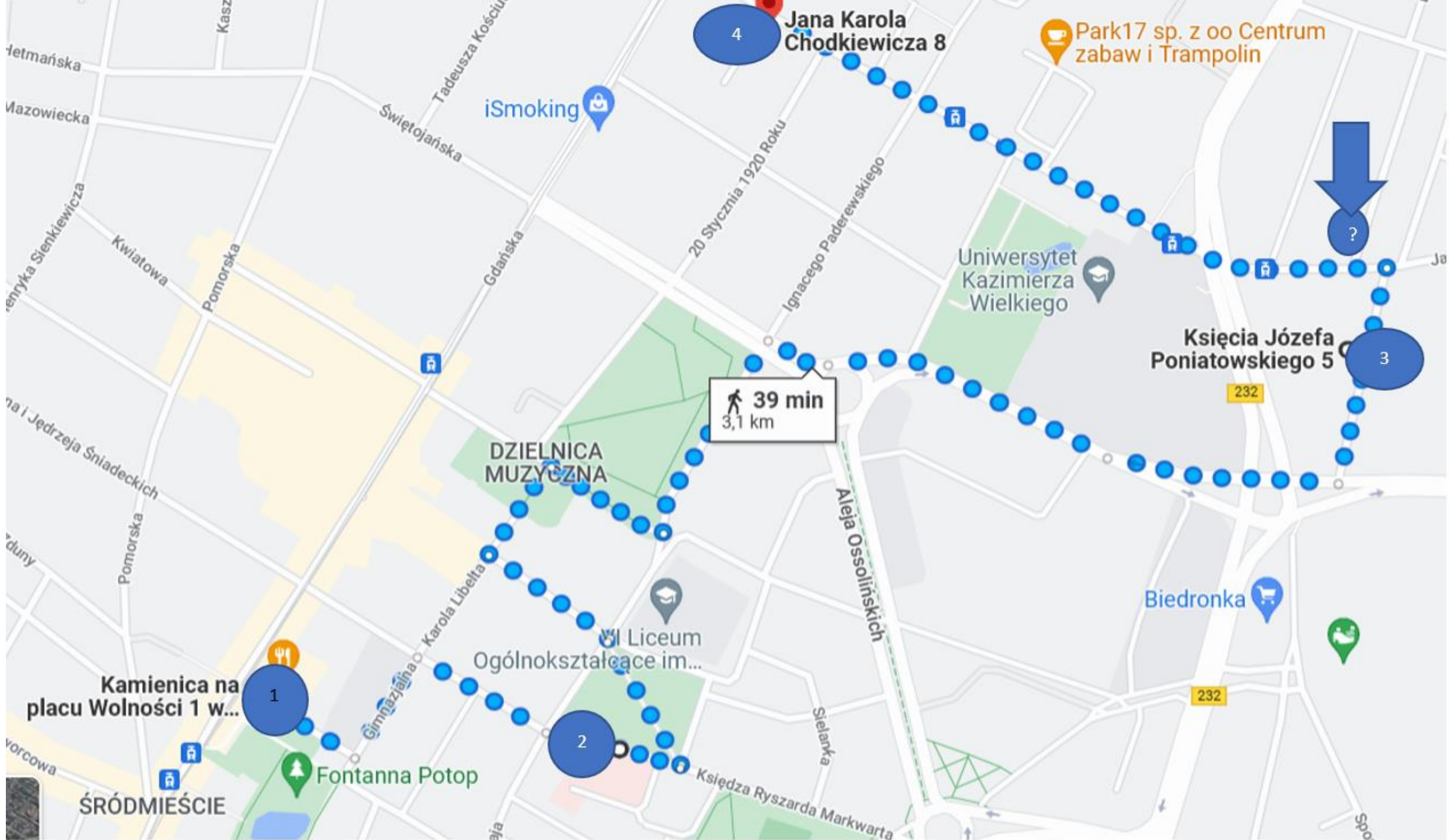

ul. Markwarta 4, pierwsza siedziba WUBP w Bydgoszczy w 1945 r. oraz Wydziału Więziennictwa w latach 1945-1947, od 1947 r. siedziba Wojewódzkiego Szpitala WUBP, od 1956 r. Wojewódzkiego Szpitala MSW od 2017 r. Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Bydgoszczy na ul. Markwarta 4-6 W piwnicy katowano i mordowano polskich patriotów, wśród nich był ppor. AK Leszek Biały (18.01.1919-3.03.1945)

Siedziba WUBP/WU ds. BP, ul. Chodkiewicza 8 W tym miejscu więziono i katowano żołnierzy podziemia niepodległościowego i mieszkańców województwa uznanych za wrogów ludu, wśród nich byli: Czesław Rzadkosz i Antoni Kukawka

MAPA TERRORU BYDGOSZCZ
Kujawsko-pomorskie
Danuta Kopińska-Kołowacik

4

Jana Karola Chodkiewicza 8

Park17 sp. z oo Centrum zabaw i Trampolin

iSmoking

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego

Księcia Józefa Poniatowskiego 5

232

39 min
3,1 km

DZIELNICA MUZYCZNA

Alja Ossolińskich

Biedronka

Liceum Ogólnokształcące im...

1

Kamienica na placu Wolności 1 w...

Fontanna Potop

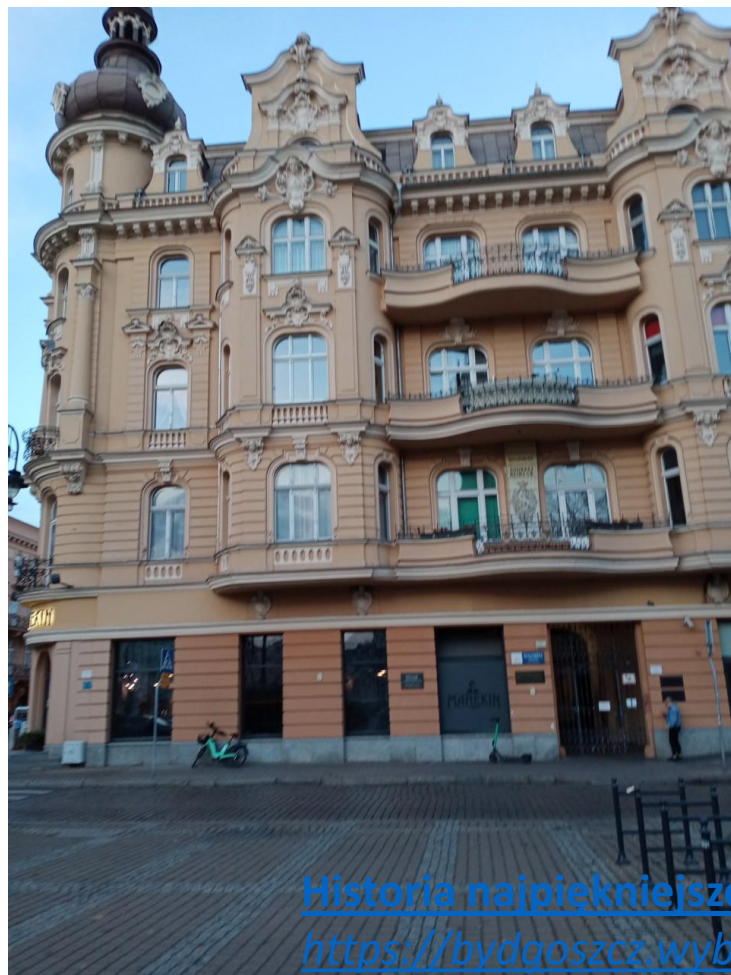
2

ŚRÓDMIĘSCIE

Księdza Ryszarda Markwarta

232

W 1945 r., po wkroczeniu do Bydgoszczy wojsk radzieckich,
w budynku przy pl. Wolności 1 ulokowano miejską siedzibę NKWD.
W 1993 r. na murze kamienicy odsłonięto tablicę pamiątkową
upamiętniającą więzionych tutaj Polaków.

[Historia najpiękniejszej bydgoskiej kamienicy](https://bydgoszcz.wyborcza.pl)

[https://bydgoszcz.wyborcza.pl > bydgoszcz > 56,48722,1..](https://bydgoszcz.wyborcza.pl)

Bydgoszcz - Pierwsza siedziba Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego i Wydziału Więziennictwa ulica Markwarta 4/6

Budynek przy ulicy Markwarta 4 w 1945 roku został pierwszą siedzibą Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Bydgoszczy. W latach 1945-1947 mieścił się tam Wydział Więzień i Obozów/Więziennictwa WUBP. Po 1947 roku budynki przy ulicy Markwarta 4 i 6 połączono i ulokowano w nich Wojewódzki Szpital UB. Obecnie znajduje się tam Szpital MSW. (<https://zolniereniezlomni.com.pl/katownie-nkwDub/>)

Leszek Bały 1919 -1945

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiNrbLFvq77AhVG-yoKHZaUCdwQFnoECBEQAQ&url=https%3A%2F%2Ftygodnikbydgoski.pl%2Fhistoria%2Fleszek-bialy-pierwszy-zolnierz-niezlomny-z-bydgoszczy&usg=AOvVaw0dfmp3M9AP7SYkNySfqjWV>

Bydgoszcz - Druga siedziba Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego ulica Poniatowskiego 6

W okresie II wojny światowej w budynku tym mieściło się Gestapo. W latach 1945-1946 był drugą siedzibą Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. Przez kilka miesięcy przez jego cele przeszło przynajmniej kilkadziesiąt osób. Przesłuchiwanym torturowano brutalnie w celu wymuszenia zeznań. Po 1946 roku znajdował się tam komisariat MO. (<https://zolnierzniezlomni.com.pl/katownie-nkwDub/>)

Bydgoszcz - Trzecia siedziba Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego ulica Chodkiewicza 32

W okresie II wojny światowej znajdował się tu areszt Gestapo dla Polaków. W latach 1946-1956 mieścił się tutaj Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego. Przez jego cele przeszło przynajmniej kilkuset więźniów, w zdecydowanej większości żołnierzy podziemia niepodległościowego. Po 1957 roku budynek ten zajęło ZOMO. (UWAGA: Miejsce nie pojawia się na Mapie terroru w formie zdjęcia i opisu, jest zaznaczone dodatkowo, młodzież znajduje je w trakcie poszukiwania ostatniego punktu zaznaczonego na mapie)
(<https://zolnierzeniezlomni.com.pl/katownie-nkwDub/>)

Siedziba WUBP/WU ds. BP, ul. Chodkiewicza 8

<https://slady.ipn.gov.pl> › wojewodztwo-kujawsko-p › 1...

[Biuletyn Informacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej](http://katalog.bip.ipn.gov.pl)

<http://katalog.bip.ipn.gov.pl>

Czesław Rządkosz (fot. Facebook/Stowarzyszenie Miłośników Starego Fordonu)

Netografia

[Biuletyn Informacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej](http://katalog.bip.ipn.gov.pl) <http://katalog.bip.ipn.gov.pl>

<https://zolniereniezlomni.com.pl/katownie-nkwdub/>

<https://slady.ipn.gov.pl> › [województwo-kujawsko-p](#) › [1...](#)

[Historia najpiękniejszej bydgoskiej kamienicy](https://bydgoszcz.wyborcza.pl) <https://bydgoszcz.wyborcza.pl> › [bydgoszcz](#) › [56,48722,1..](#)

[Leszek Biały, pierwszy Żołnierz Niezłomny z Bydgoszczy](https://tygodnikbydgoski.pl) <https://tygodnikbydgoski.pl> › [historia](#) › [leszek-bialy-pie...](#)

[Leszek Biały „Jakub” \(1919–1945\) - Przystanek Historia](https://przystanekhistoria.pl) <https://przystanekhistoria.pl> › [download](#) › [Leszek..](#)

[Bydgoszcz – Moje Mapy Google](#)

Zdjęcia obiektów zaznaczonych na Mapie Terroru (od 1do 5) D. Kopińska-Kołowacik

Bibliografia

Osiński Krzysztof, Bydgoskie puzzle. Szkice z dziejów miasta nad Brdą, Bydgoszcz-Gdańsk 2018.

Raszewski Zbigniew, Pamiętnik gapia. Bydgoszcz jaką pamiętam z lat 1930 -1945, Bydgoszcz 2020.